

Sygn. akt XV Ca 1732/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XV Wydziale Cywilnym Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Michał Wysocki

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 15 stycznia 2014 roku,

sprawy z powództwa Miasta P.

przeciwko A. C.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu

z dnia 1 sierpnia 2013r.,

sygn. akt I C 496/13

1. oddala apelację,

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 90 zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO Michał Wysocki

Sygn. akt XV Ca 1732/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 1 sierpnia 2013r. Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, w sprawie z powództwa Miasta P. - Zarządu (...) w P. przeciwko A. C. o zapłatę, zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 600 zł wraz z ustawowymi odsetkami: od kwoty 200zł od dnia 25 lutego 2010r. do dnia zapłaty, od kwoty 200zł od dnia 10 marca 2010r. do dnia zapłaty, od kwoty 200zł od dnia 12 marca 2010r. do dnia zapłaty (pkt 1); w pozostałym zakresie powództwo oddalił (pkt 2); kosztami procesu obciążył pozwanego i z tego tytułu zasądził od niego na rzecz powoda kwotę 210zł (pkt 3).

Wydając powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10 lutego 2010r. pozwany A. C. korzystał w P. z komunikacji miejskiej, poruszał się tramwajem linii 13 nie uiszczając opłaty za przejazd - nie posiadał biletu. O godzinie 12:15 przy przystanku na ulicy (...) nie okazał kontrolerowi Zarządu (...) ((...)) biletu uprawniającego do korzystania z przejazdu. Kontroler (...) wystawił dokument opłaty dodatkowej nr (...), którym wymierzył pozwanemu tą opłatę w kwocie 200zł za brak biletu.

W dniu 23 lutego 2010r. pozwany A. C. korzystał w P. z komunikacji miejskiej, poruszał się tramwajem linii 4 nie uiszczając opłaty za przejazd - nie posiadał biletu. O godzinie 10:17 przy przystanku na ulicy (...) nie okazał

kontrolerowi (...) biletu uprawniającego do korzystania z przejazdu. Kontroler (...) wystawił dokument opłaty dodatkowej nr (...), którym wymierzył pozwanemu tą opłatę w kwocie 200zł za brak biletu.

W dniu 25 lutego 2010r. pozwany A. C. korzystał w P. z komunikacji miejskiej, poruszał się tramwajem linii 2 nie uiszczając opłaty za przejazd - nie posiadał biletu. O godzinie 17:27 przy przystanku na ulicy (...) nie okazał kontrolerowi (...) biletu uprawniającego do korzystania z przejazdu. Kontroler (...) wystawił dokument opłaty dodatkowej nr (...), którym wymierzył pozwanemu tą opłatę w kwocie 200zł za brak biletu.

Pozwany nie uścił na rzecz powoda żadnej z kwot wskazanych w dokumentach opłat dodatkowych.

Pismem z dnia 3 kwietnia 2012r. powód z tytułu powyższego zdarzenia wezwał pozwanego do zapłaty łącznej kwoty 771,84zł wskazując, że termin zapłaty opłaty dodatkowej z dnia 10 lutego 2010r. upływał w dniu 24 lutego 2010r., termin zapłaty opłaty dodatkowej z dnia 23 lutego 2010r. upływał w dniu 9 marca 2010r., zaś termin zapłaty opłaty dodatkowej z dnia 25 lutego 2010r. upływał w dniu 11 marca 2010r. i wyznaczył pozwanemu nowy termin zapłaty wskazanych kwot do dnia 20 kwietnia 2012r.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie dokumentów, których treść ani autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego, Sąd Rejonowy dokonał następujących rozważań prawnych:

Sąd Rejonowy wskazał na wstępie, że powód posiada legitymację czynną do dochodzenia należności za przewóz osób i opłatę dodatkową za jazdę bez biletu środkami komunikacji miejskiej w drodze sądowej.

Następnie Sąd I instancji stwierdził, że zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. - Prawo przewozowe (Dz. U. 2000r., nr 50, poz. 601 z późn. zm.), umowę przewozu zawiera się przez nabycie biletu na przejazd lub spełnienie innych określonych przez przewoźnika warunków dostępu do środka transportowego, a w razie ich nieustalenia, przez samo zajęcie miejsca w środku transportowym. Pomiędzy pozwanym i powodem doszło do zawarcia umów przewozu osoby, a to na skutek samego zajęcia miejsca przez pozwanego w środku transportowym - tramwaju linii 13 w dniu 10 lutego 2010r., tramwaju linii 4 w dniu 23 lutego 2010r. oraz w tramwaju linii 2 w dniu 25 lutego 2010r. Powód jako przewoźnik, miał prawo do pobrania od pozwanego opłat dodatkowych, których wysokość nie była przez strony kwestionowana i znajdowała oparcie w treści § 1 uchwały nr (...) Rady Miasta P.z dnia (...). w sprawie sposobu ustalania w transporcie zbiorowym wysokości opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób, zabranych ze sobą do przewozu rzeczy i zwierząt oraz wysokości opłaty manipulacyjnej (Dz. Urz. Woj. (...))Nr 112 poz. 2629) w brzmieniu nadanym uchwałą Rady Miasta P.(...)z dnia 10 czerwca 2008r. i wynosiła 200zł. Tym samym powód miał prawo dochodzić od pozwanego należności wskazanych w opisanych drukach opłat dodatkowych, co było zresztą dla pozwanego bezsporne.

Sąd Rejonowy podniósł następnie, że nie zasługiwały przy tym na uwzględnienie podnoszone przez pozwanego okoliczności, które odnosiły się do jego złej sytuacji materialnej. Nie ulega wątpliwości, że aktualnie sytuacja materialna pozwanego nie jest dobra - przeciwnie, określić ją należy mianem bardzo trudnej i oczywistym jest, że z posiadanych dochodów nie będzie on w stanie, przynajmniej obecnie, zapłacić powodowi dochodzonej kwoty. Jednakże okoliczność taka sama w sobie nie może automatycznie przesądzać o braku zasadności powództwa, w związku z czym nie mogła mieć żadnego wpływu na treść orzeczenia w niniejszej sprawie. Wskazać bowiem należy, że samo ubóstwo nie uprawnia do korzystania ze środków komunikacji miejskiej bezpłatnie.

O odsetkach od zasądzonej kwoty Sąd ten orzekł na podstawie art. 481 § 1 kc.

Poza tym Sąd I instancji stwierdził, że powództwo okazało się niezasadne w części, w której powód domagał się zasądzenia kwoty 9,50zł - jako zwrotu kosztów pisemnego monitu skierowanego do pozwanego. Przede wszystkim wskazać trzeba, że powód nie wykazał, by faktycznie poniósł koszty w tej właśnie wielkości. Brak bowiem dowodu

by powód wysłał ów monit do pozwanego, co miałyby generować żądane koszty. Na powódzie zaś spoczywał w tym zakresie ciężar dowodu. Wskazać też trzeba, że brak jest podstaw do dochodzenia tej należności. Powód bowiem nie miał prawnego obowiązku dodatkowo wzywać pozwanego o uiszczenia - już wymagalnej wierzytelności. W tym też zakresie nie jest to koszt niezbędny do dochodzenia roszczenia. Zdaniem Sądu Rejonowego, podstawą żądania w/w opłaty nie może być w szczególności treść w/w uchwały Rady Miasta P. z dnia 19 czerwca 2007r. W tym zakresie Sąd oddalił powództwo.

O kosztach Sąd ten orzekł na podstawie art. 108 § 1 kpc, art. 98 § 1 i 3 kpc, art. 99 kpc oraz § 2 ust. 1 i § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U 2002, nr 163, poz. 1349 z późn. zm). Na koszty złożyły się 30zł - tytułem opłaty sądowej od pozwu i 180zł - tytułem wynagrodzenia pełnomocnika.

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodził się pozwany A. C., który złożył apelację, zaskarżając je w części tj. co do pkt. 1 i 3 i wnosząc przy tym o jego uchylenie w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Pozwany stwierdził, że domaga się oddalenia powództwa lub umorzenia wyroku.

W uzasadnieniu apelacji pozwany wskazał, że nie może uiścić opłaty ponieważ jest osobą bezrobotną bez prawa do zasiłku.

W odpowiedzi na apelację pozwanego, powód Miasto P. – Zarząd (...) wniósł o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Uznać należy, że Sąd Rejonowy, w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, dokonał prawidłowego ustalenia stanu faktycznego, który Sąd Okręgowy w pełni podziela i na podstawie art. 382 kpc przyjmuje jako podstawę swojego rozstrzygnięcia. Ustalony przez ten Sąd stan faktyczny sprawy nie był kwestionowany w apelacji, a i Sąd odwoławczy nie znalazł podstaw do jego kwestionowania. W tym samym zakresie podzielić należy również poczynione przez Sąd I instancji rozważania prawne, które okazały się prawidłowe i wyczerpujące.

Niniejsza sprawa rozpoznawana była w postępowaniu uproszczonym, a zgodnie z treścią przepisu art. 505¹³ § 2 kpc, w takiej sytuacji jeżeli sąd II instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Wskazać w tym miejscu należy, że Sąd I instancji słusznie uznał, że pomiędzy stronami zawarta została umowa przewozu (art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. - Prawo przewozowe), a na podstawie art. 33a ust. 1 i 3 powód był uprawniony do przeprowadzenia kontroli biletów (dokumentów przewozu) i pobrania od pozwanego opłat dodatkowych, których wysokość została ustalona uchwałą nr (...) Rady Miasta P. z dnia 19 czerwca 2007r. w sprawie sposobu ustalania w transporcie zbiorowym wysokości opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób, zabranych ze sobą do przewozu rzeczy i zwierząt oraz wysokości opłaty manipulacyjnej (Dz. Urz. Woj. (...) Nr 112 poz. 2629) w brzmieniu nadanym uchwałą Rady Miasta P. (...) z dnia 10 czerwca 2008r. i wynosiła 200zł. Podkreślić należy, że powyższe nie było kwestionowane przez pozwanego ani w toku postępowania przed Sądem I instancji, ani w apelacji. Wskazać należy, że pozwany ograniczył się wyłącznie do podnoszenia okoliczności wskazujących na jego złą sytuację majątkową, które to okoliczności nie mogły doprowadzić do oddalenia powództwa. Jak trafnie wskazał bowiem Sąd I instancji, zła sytuacja danej osoby (pasażera) nie upoważnia jej do darmowych przejazdów komunikacją publiczną. Okoliczność, że pozwany jest bezrobotnym bez prawa do zasiłku, pozostaje bez znaczenia dla oceny prawidłowości zaskarżonego orzeczenia. Stwierdzić tym samym należy, że apelacja pozwanego, która w zasadzie nie zawiera żadnych zarzutów pod adresem skarżonego rozstrzygnięcia, jest nieuzasadniona i jako taka winna zostać oddalona.

Na marginesie wskazać można, że jak chociażby wynika z treści odpowiedzi powoda na apelację, pozwany skoro twierdził, że jego sytuacja życiowa i majątkowa uniemożliwiają mu uiszczenie nałożonych na niego opłat dodatkowych,

mógł podjąć odpowiednie kroki, które umożliwiłyby mu np. spłatę zadłużenia w ratach, czego ten jednak nie uczynił (na co trafnie zwrócił uwagę powód w piśmie z dnia 25 czerwca 2013r.). Trudno także nie zauważyć, że pozwany posiada wyuczony zawód (murarz) i że z materiałów sprawy nie wynika, by był on niezdolny do pracy. W takiej sytuacji brak jest podstaw zarówno do zastosowania art.5 kc, jak i 320 kpc oraz art.102 kpc.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc, apelację pozwanego oddalił jako bezzasadną (pkt 1 wyroku).

Orzekając o kosztach postępowania apelacyjnego, Sąd Okręgowy na podstawie art.98 kpc oraz § 6 pkt 2 w związku z § 12 ust. 1 pkt 1 oraz § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, obciążył nimi pozwanego, jako przegrywającego sprawę, zasądzając od niego na rzecz powoda kwotę 90zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego poniesionych przez powoda w postępowaniu apelacyjnym (pkt 2 wyroku).

SSO M. Wysocki